

ת"פ 51814/02/18 - מדינת ישראל, המאשימה נגד פ.ב., הנאשם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 51814-02-18 מדינת ישראל נ' ב'
בפני כבוד השופטת הבכירה שרון לארי-בבלי

בעניין: מדינת ישראל - המאשימה
ע"י עו"ד שירלי אוחיון
נגד
פ.ב. - הנאשם
ע"י עו"ד עומייר מריד

הכרעת דין

בפתח הכרעת הדין אציין כי מצאתי לזכות את הנאשם מן המיוחס לו באישום השני, ולהרשיעו אך במיוחס לו באישום הראשון.

רקע:

בחלקו הכללי של כתב האישום נטען כי הנאשם והגברת ה.ב. (להלן - **המתלוננת**) נשואים ולהם שני ילדים.

באישום הראשון נטען כי ביום 13.05.17 לאחר שהמתלוננת חזרה הביתה מטיפת חלב עם בנה, סיפר לה הנאשם כי ילדם המשותף השני קרע את חפיסת הסיגריות שלו. בתגובה השיבה לו המתלוננת "אז מה לא קרה דבר". כעבור מספר שעות, לאחר שהנאשם קם משינה בשעה 18:00 או בסמוך לכך, פנתה אליו המתלוננת ושאלה עד מתי ימשיך לנקוט באלימות כלפי ילדיהם וכלפיה. בתגובה לכך ובעודה מדברת, סטר הנאשם בפניה של המתלוננת ובעט ברגלה השמאלית. כתוצאה מכך, נגרמו לה כאבים ברגלה ובפניה והיא נזקקה לטיפול רפואי.

באישום השני נטען כי חודשיים עובר ליום 13.05.17 תקף הנאשם את המתלוננת בכך שהכה אותה בפניה ובמותנה בצד ימין, וזאת לאחר שהנאשם טען כי המתלוננת הכתה את בנם וכי אינה מטפלת בבית.

נוכח האמור, הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו שתי עבירות של תקיפה סתם- בן זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**).

תשובת הנאשם לאישום ניתנה בדיון מיום 18.06.19, ולפיה כפר במיוחס לו בכתב האישום. ביום 25.09.19 התקיימה ישיבת הוכחות בתיק. מטעם המאשימה העידה עדת תביעה 1, המתלוננת. מטעם ההגנה העיד הנאשם.

העדויות

כפי שיבואר להלן, עניין לנו בתיק בו נסמכת המאשימה על גרסתה של המתלוננת במשטרה- גרסה ממנה חזרה בה בחקירתה בבית המשפט. משכך, עיקר ההכרעה הינה סביב השאלה האם יש להעדיף את גרסתה של המתלוננת במשטרה (ת/8), או שמא יש להעדיף את גרסתה כפי שהובאה באולם בית המשפט.

בעדותה של המתלוננת בבית המשפט מסרה כי לפני שנתיים לערך היו בעיות בינה לבין הורי הנאשם. סכסוך זה הוליד בעיות בינה לבין הנאשם. לדבריה, הרגיז אותה שבמהלך סכסוך זה תפס הנאשם בצד הוריו, ומשכך הכתה את עצמה "וכשראיתי שלקח את הצד של ההורים שלו והדבר הרגיז אותי, נתתי מכות לעצמי. שרטתי א עצמי בצד השמאלי של הפרצוף ודפקתי את הרגל בדלת כמה פעמים והתקשרתי לאבא שלי ואמרתי לו שבעלי הרביץ לי בוא תיקח אותי" (טעויות במקור- ש.ל.ב) (עמ' 8 לפרוט', ש' 10-13). לאחר פרק זמן מסוים, ובסיומו של חג איד אל אדחא, ישבו המתלוננת והנאשם ופתרו את הסכסוך ביניהם. עוד ציינה כי ניגשה לתחנת המשטרה לבטל את התלונה השקרית שמסרה.

בהמשך, ולבקשת המאשימה, הוכרזה המתלוננת כעדה עוינת ונחקרה על ידי ב"כ המאשימה בחקירה נגדית. בתוך כך, הבהירה כי חתימתה על הודעתה במשטרה (ת/8) היא חתימתה שלה אולם כל מה שכתוב בה הוא שקר (עמ' 9 לפרוט', ש' 10). כאשר נשאלה מדוע חיכתה עד מועד הדיון כדי לספר את האמת, השיבה כי ניגשה לבטל את התלונה "אני סיפרתי למתורגמן אך אני לא יודעת למה הוא לא סגר את התיק" (שם, ש' 29). הובהר על ידי ב"כ הנאשם כי כאשר מתייחסת המתלוננת למתורגמן, היא מתכוונת לחוקר המשטרה.

ת/8, כאמור, הינה הודעתה של המתלוננת במשטרה. המתלוננת מסרה את תלונתה בתחנת המשטרה ביום האירוע עצמו בשעה 23:58, ועל פיה בבוקר אותו היום יצאה עם בנה א' כדי לקבל זריקה בטיפת חלב. עם שובה לביתם המשותף, הביע הנאשם תרעומת על כך שבנם השני י' "שבר את כל חפיסת הסיגריות שלו" (ת/8, ש' 9). הנאשם הלך לישון והתעורר בשעה 18:00, שאז החלה המתלוננת לשאול אותו מדוע הוא מתנהג בצורה אלימה "ואז התחלתי לדבר איתו מדוע הוא התנהג ככה כי זה בסך הכל קופסת סיגריות ואמרתי לו מה יהיה הסוף איתו ועם כל המכות שאני מקבלת, פעם ראשונה קבלתי ושתקתי וכך בפעם השנייה והשלישית, עד מתי אחיה איתך ואמשיך לסבול" (שם, ש' 13-15). המתלוננת סיפרה בהודעתה כי בעודה מדברת הכה אותה הנאשם בסטירה בלחי שמאל ובעיטה ברגל שמאל. או אז, התקשרה לאמה וביקשה ממנה לבוא לאסוף אותה. עוד עולה מתלונתה כי מסרה שאירוע זה אינו האירוע היחיד בו ספגה אלימות מצד הנאשם, וכי "לפני חודשיים בערך, הוא נתן לי מכות בפנים ובמותן ימין שלי בבית שלנו" (שם, ש' 29).

גרסת הנאשם

הנאשם מסר בעדותו בבית המשפט כי גרסת המתלוננת במשטרה הינה שקר וכזב. לדבריו, המתלוננת קיללה את אמו, וזה פנה לאמו כדי להבין מה קרה בין השתיים. עם שובו לביתם המשותף, הבחין כי המתלוננת הכתה את עצמה. הנאשם מסר כי עם שובו הביתה אשתו לא נתנה לו הזדמנות להבין מה מתרחש "כשחזרתי הביתה אשתי לא נתנה לי צ'אנס לדבר איתה ונתנה לעצמה מכות והלכה לבית הוריה. לא ראיתי אותה נותנת לעצמה מכות" (עמ' 16 לפרוט', ש' 17-18). בחקירתו הנגדית הבהיר הנאשם כי עם הגיעו לביתם הבחין כי המתלוננת הכתה את עצמה (עמ' 17 לפרוט', ש' 12-13).

דין והכרעה:

כפי שהובא לעיל, גרסתה של המתלוננת בבית המשפט שונה לחלוטין מן הגרסה שמסרה בתחנת המשטרה. הודעתה במשטרה ת/8 הוגשה כראיה לפי סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן- **פקודת הראיות**) (ראו החלטתי בעמ' 12-13 לפרוט' מיום 25.09.19). משכך, נותר איפא לבחון האם יש להעדיף את הודעתה של המתלוננת במשטרה, או שמא את גרסתה בבית המשפט.

כמו כן, סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות מורה כי "לא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה". בפסיקה נקבע לא אחת שדי כי ראיית החיזוק תאמת פרט רלבנטי לעבירה הכלול באמרה, ואין זה נדרש כי החיזוק יתייחס בהכרח לשאלה במחלוקת (ראו ע"פ 8140/11 **אבו עסא נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 03.09.15), בפס' 31 וכן ההפניות שם).

אני סבורה כי יש לייחס משקל משמעותי להודעתה של המתלוננת במשטרה (ת/8), וזאת נוכח מספר טעמים אשר מהווים חיזוק לגרסתה הראשונית של המתלוננת במשטרה.

בראש ובראשונה, העובדה כי המתלוננת פנתה עוד באותו היום לקבלת טיפול רפואי, יש בה כדי להוות חיזוק לגרסתה בתחנת המשטרה. כך, ת/2 הינה תעודה רפואית המלמדת כי ביום 13.05.17- הוא יום האירוע- בשעה 22:08 טופלה המתלוננת במרפאת "ביקור רופא". מבדיקה גופנית עלה כי ישנה "רגישות במישוש השוק והברך השמאולי" וכן "רגישות במישוש האיזור הטמפורלי" (טעויות במקור). עוד צוין בתעודה הרפואית כי המתלוננת נדרשה לחבישה אלסטית. יתר על כן, תמונות ת/7 שצולמו בתחנת המשטרה מלמדות כי אכן רגלה השמאלית של המתלוננת נחבשה משמעותית. פרטים אלה מחזקים את גרסתה של המתלוננת במשטרה, לפיה הנאשם הכה אותה בסטירה ללחי שמאל ובבעיטה ברגלה השמאלית (ת/8, ש' 15).

שנית, קיימת סמיכות זמנים בין אירוע האלימות לבין מועד מתן הודעתה במשטרה. המתלוננת מסרה הודעתה בתחנת המשטרה מיד בסיום ביקורה במרפאה. העובדה כי המתלוננת ניגשה להתלונן על אירועים שהתרחשו עוד באותו היום מהווה נתון המחזק את גרסתה. כמו כן, הגרסה שמסרה המתלוננת במשטרה הינה גרסה מפורטת ומסודרת, המתארת את השתלשלות האירועים כפי שהתרחשו באותו יום. העובדה כי בהודעתה זו מסרה כי הנאשם אינו עושה שימוש בסמים או באלכוהול, כמו גם לא מטופל פסיכיאטרית, יש בה כדי לחזק מהימנות גרסה זו, שכן לו הייתה גרסה זו גרסה שקרית

שנועדה להפיל את הנאשם על לא עוול בכפו, ייתכן ואף הייתה מוסיפה פרטים נוספים המלמדים על התנהלות האלימה והבעייתית.

טעם נוסף לפיו מצאתי להעדיף את גרסת המתלוננת נעוץ בחוסר מהימנות גרסת הנאשם. כאמור, בעדותו בבית המשפט מסר כי ביום האירוע התגלע סכסוך בין המתלוננת לאמו, הוא עצמו יצא לברר המקרה מול אמו, ועם שובו הביתה גילה כי המתלוננת הכתה את עצמה. דא עקא, שלגרסה זו אין זכר בהודעתו במשטרה מיום 07.06.17 (ת/1). בהודעתו זו הכחיש הנאשם את המיוחס לו ומסר כי אמה של המתלוננת אמרה לה להתלונן עליו "אמא שלה אמרה לה להתלונן עלי כי היא לא אוהבת אותי" (ת/1, ש' 33). הנאשם לא מסר פרטים באשר לסכסוך בין המתלוננת לאמו, כמו גם לא מסר דבר הנוגע למכות שהכתה המתלוננת את עצמה. טענת הנאשם לפיה מסר את הדברים אך אלה לא נכתבו- אין בה ממש. קשה להלום מצב בו כלל תשובותיו השונות של הנאשם לעניין גרסת המתלוננת נרשמו, בעוד גרסה זו, לפיה הדבר נעוץ בסכסוך עם אמו, כלל לא נרשם. עיון בהודעתו במשטרה מלמד כי ניתנו לנאשם מספר רב של הזדמנויות להתייחס לחשדות המיוחסים לו, ואין זכר לתזה המוצעת על ידו בעדותו בבית המשפט. התרשמתי כי גרסה זו של הנאשם והמתלוננת בבית המשפט היא גרסה חדשה וכבושה, אשר נועדה לחלץ את הנאשם מן המיוחס לו בכתב האישום.

זאת ועוד; עסקינן בתיק אלימות במשפחה, אשר לא אחת מתאפיין במקרים כגון דא, בהם המתלוננת מגישה תלונה מסודרת למשטרה, ובאולם בית המשפט משנה את גרסתה. האומץ שהיה בפנייה למשטרה נעלם כלא היה, וזאת מתוך רצון לשמר את התא המשפחתי וכן נוכח הפחד מפירוקו שמזמן לעיתים קשיים רגשיים וכלכליים לא מבוטלים. לעיתים גם קיימת מעורבות של יתר בני המשפחה, אשר דוחפים לשמירה לשלום בית בין בני הזוג, הגם אם במחיר של הכחשת התלונה שניתנה לפני כן. ראו לעניין זה ב-ע"פ 11847/05 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 23.07.07), דבריו של כב' השופט רובינשטיין:

"קשה לילך במידותיו של שוכן שחקים שהוא בוחן כליות ולב, אך נדמה כי המתלוננת מצויה במצב של דואליות, שכנראה אופיינית במצבים כאלה - אשר משתקפת גם בפעולותיה. בצד החשיבות שהיא מקנה לשימור התא המשפחתי והכלכלי, מצויה האימה מהמשיב - החוזר כ"מנטרה" באוזניה "דלת נסגרת דלת נפתחת", היינו, שהייתו מאחורי סורג ובריה זמנית, וזאת נוכח תחושתה שקצרה ידן של המערכות הציבוריות מהושיע אותה. על רקע זה יש להבין מדוע העדיף בית המשפט קמא את הודעותיה של המתלוננת במשטרה על פני העדות שמסרה בפניו..."

ובהמשך:

"ועל כך נוסף את הנגע שפשה במחוזותינו של עבירות מין ואלימות בתוך המשפחה. בצד האיומים והלחץ שמפעיל - כחזון נפרץ - נאשם על המתלונן או המתלוננת נגדו, בני משפחתה או הקרובים לו כי יחזרו בהם מהודעותיהם, קיימת מורכבות רגשית מכבידה, הנובעת ממערכת היחסים המשפחתית, והמדרבנת את המתלוננת, או המתלונן לחזור בהם מהודעתם"

נוכח כל האמור לעיל, מצאתי להעדיף את גרסת המתלוננת במשטרה על פני גרסתה שנשמעה בבית המשפט. עם זאת, מצאתי כי יש בחיזוקים ובטעמים שפורטו לעיל כדי להוביל להרשעתו של הנאשם אך באישום הראשון.

באשר לאישום השני, המדובר במקרה שארע כחודשיים לפני כן, ונמסר על ידי המתלוננת בהודעתה במשטרה. אכן, מצאתי לראות בהודעתה זו הודעת אמת, אולם המאשימה לא הציגה ראיות נוספות הקשורות לאירוע המתואר באישום השני; לא מצאתי כי קיימות ראיות מחזקות פרט זה והדבר אף לא עלה במהלך שמיעת העדויות בתיק. משכך, מצאתי לזכות את הנאשם מן המיוחס לו באישום השני ולהרשיעו אך בעבירה אחת של תקיפה סתם- בן זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין.

ניתנה היום, ד' כסלו תש"פ, 02 דצמבר 2019, במעמד הצדדים